

Örebro universitet
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Tomas Egeltoft
08-563 088 28
tomas.egeltoft@hsv.se
BESLUT

2010-12-14
Reg.nr 641-933-10

Beslut om tillstånd att utfärda förskollärarexamen

Högskoleverket beslutar att inte ge Örebro universitet tillstånd att utfärda förskollärarexamen.

Ansökan och ärendets hantering

Örebro universitet har ansökt hos Högskoleverket om tillstånd att utfärda förskollärarexamen. För granskning av ansökan har Högskoleverket utsett följande bedömare: professor Anders Arnqvist, Karlstads universitet (ordförande); försteamanuensis Gerd Abrahamsen, Universitetet i Stavanger; professor Maj Asplund-Carlsson, Högskolan Väst; dr. Gudrun Hardardottir, forskningsförskolan Adalthing; universitetslektor Ewa Ivarsson-Jansson, Mittuniversitetet; professor Jan Kampmann, Roskilde universitet; professor Marita Lindahl, Åbo akademi; lärarstuderande Nadia Moberg, Örebro universitet; lärarstuderande Katarina Nilsson, Umeå universitet; universitetslektor Kajsa Ohrlander, Stockholms universitet; förstelektor Ann-Merete Otterstad, Högskolan i Oslo; docent Pia Williams, Göteborgs universitet samt lektor Peter Østergaard-Andersen, Köpenhamns universitet.

Underlag för bedömningen har varit högskolans ansökan samt intervjuer den 21 oktober 2010 med representanter för högskolan. Bedömargruppens yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstillståndsprövningar som Högskoleverket har utarbetat med hänsyn tagen till examensbeskrivningen för denna yrkesexamen, se bilaga 1.

Bedömargruppens yttrande innehåller dels en sammanfattande bedömning per aspekt dels en samlad bedömning. Medlemmarna i bedömargruppen har inte medverkat i bedömningar där jäv föreligger.

Bedömgargruppens samlade bedömning att Örebro universitet inte har förutsättningar att ge förskollärarytildning med tillfredsställande kvalitet. Högskoleverket instämmer i denna bedömning.

Beslut

Högskoleverket beslutar att inte ge Örebro universitet tillstånd att utfärda förskollärarytildningen.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Tomas Egeltoft i närvaro av stabschefen Lennart Ståhle och avdelningschefen Magnus Hjort.

I ärendets beredning har även utredaren Loulou von Ravensberg och projekthandläggare Robert Östberg deltagit.

Lars Haikola

Tomas Egeltoft

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
Medlemmarna i bedömgargruppen

Bedömargruppens yttrande

Utbildningens förutsättningar

Lärraresurs

Vi bedömer att antalet lärare står i proportion till utbildningens planerade omfattning. Vi är tveksamma till hur lärarkontinuitet kan erhållas då många lärare deltar i utbildningen med vardera få timmar. Disputerade lärare från den pedagogiska institutionen deltar i undervisningen, men utbildningen bärs i huvudsak upp av ett antal adjunkter. Den förskolepedagogiska kompetensen är god i ämnena matematik, biologi, svenska och naturvetenskap.

Lärarsammansättningen är däremot endast delvis tillgodosedd, eftersom få lärare har förskolläraexamen. Kompetensen inom den utbildningsvetenskapliga kärnan är väl tillgodosedd. Däremot är antalet lärare inom de praktiska och estetiska ämnena inte tillräckligt. Möjligheten till kompetensutveckling för lärarna är god.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten lärarresurs inte är tillfredsställande.

Utbildningsmiljö

Vid universitetet bedrivs forskning med betydelse för förskolefältet i olika miljöer där forskare som är knutna till förskollärautbildningen deltar. Studenterna får ta aktiv del av den forskande miljön.

Det finns en väl fungerande organisation för den verksamhetsförlagda utbildningen bland annat genom ett etablerat samarbete och placeringsavtal med kommunerna. Nationellt ingår universitetet i olika samarbeten. Det finns ett antal internationella avtal.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten utbildningsmiljö är tillfredsställande.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

Vi anser att utbildningsplanen är tillfredsställande med en tydlig struktur. Kursplanerna innehåller mål och förväntade studieresultat som utarbetats i enlighet med examensordningen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten styrdokument är tillfredsställande.

Undervisning, kurslitteratur och examination

Den angivna kurslitteraturen är genomtänkt och av god kvalitet. Vi anser att progressionen i utbildningen som helhet är väl genomarbetad. Däremot saknas en genomtänkt progression inom naturvetenskap och teknik. Undervisningsformerna

och examinationsformerna är tillfredsställande. Variationen av examinationsformer är tämligen stor.

Examinationen av den verksamhetsförlagda utbildningen sker genom att läraren för den verksamhetsförlagda utbildningen lämnar ett underlag som universitetet sedan examinerar.Handledarutbildning ges på avancerad nivå. Det finns en kriterielista för att få vara handledare.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten undervisning, kurslitteratur och examination är tillfredsställande.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

Vi menar att det ännu inte finns dokumenterade krav för olika typer av examination. Vi bedömer att lärosätet inte har visat att det finns systematiska säkringssystem för utbildningen som kommer att ge studenterna förutsättningar att nå examensmålen i förskollärarytbildningen.

Vi bedömer sammanfattningsvis att aspekten säkring av examensmålen inte är tillfredsställande.

Samlad bedömning

På grund av bland annat att aspekten lärarresurs inte är tillfredsställande så är vår samlade bedömning att Örebro universitet inte har förutsättningar att ge förskollärarytbildning med tillfredsställande kvalitet. Vi rekommenderar Högskoleverket att avslå ansökan.

Bilaga I: kvalitetsaspekter och kriterier vid examenstill- ståndsprovning för de nya lärarexamina

Utbildningens förutsättningar

Lärraresurs

- Antalet tillsvidareanställda och övriga lärare står i proportion till utbildningens beräknade omfattning,
- lärarna har vetenskaplig och ämnesdidaktisk kompetens för undervisning och handledning inom utbildningen,
- lärraresursen består både av vetenskapligt meriterade lärare samt lärare som besitter beprövad professionserfarenhet i en välavvägd proportion,
- lärarna har kompetens att erbjuda den utbildningsvetenskapliga kärnan med de krav på innehåll som anges i examensordningen för respektive lärarexamen (skolväsendets historia och organisation, värdegrund, läroplansteori och didaktik, vetenskapsteori och forskningsmetodik, utveckling, lärande och specialpedagogik, sociala relationer, konflikthantering och ledarskap, uppföljning och analys av lärande, bedömning och betygsättning, utvärdering och utvecklingsarbete)
- lärarna har kompetens att erbjuda undervisning om och i praktiska och estetiska lärprocesser (förskolläraryrket- samt grundlärarexamen),
- lärarna har kompetens att erbjuda undervisning om vuxnas lärande (ämnes- och yrkeslärarexamen),
- lärarna ges reella möjligheter till kompetensutveckling och egen forskning.

Utbildningsmiljö

- Utbildningen ges i en forskande miljö,
- utbildningen kommer att ge förutsättningar för ett kritiskt och kreativt/reflekterande förhållningssätt,
- miljön inbegriper en fungerande organisation som säkrar att den verksamhetsförlagda utbildningen erbjuds inom relevant verksamhet och ämne/ämnesområde,
- nationellt och internationellt samarbete bedrivs i syfte att berika utbildningsmiljön.

Infrastruktur

(gäller de lärosäten som inte tidigare bedrivit lärarutbildning)

- Studenterna har god tillgång till litteratur/annat lärandematerial, informationstekniska resurser och annan nödvändig utrustning.

Utbildningens genomförande

Styrdokument

- Utbildningsplanen för respektive examen innehåller mål/förväntade studieresultat som utarbetats i enlighet med examensordningen och anger en tydlig struktur för respektive program, inriktning samt ämne/ämnesområde,
- kursplanerna innehåller mål/förväntade studieresultat som utarbetats i enlighet med examensordningen.

Undervisning, kurslitteratur och examination

- Undervisningsformerna, vald kurslitteratur/annat lärandematerial och examinationsformerna säkrar forskningsanknytning och progression,
- examinationen inom den verksamhetsförlagda utbildningen genomförs i samarbete med utbildade handledare vid de medverkande skolorna.

Utbildningens resultat

Säkring av examensmålen

- Krav finns klart dokumenterade, exempelvis i form av betygskriterier, och framgår av instruktioner för tentamina, examensarbeten och annan examination,
- lärosätet kan visa att utbildningen kommer att ge studenterna goda förutsättningar att nå målen.

Säkring av utbildningens kvalitet

(gäller de lärosäten som inte tidigare bedrivit lärarutbildning)

- Det finns ett kvalitetssäkringssystem som garanterar utbildningens framtida kvalitet.